

Gade (SF):

Jeg skal sige tak til ordførerne for VS og det radikale venstre og også sige tak for socialdemokratiets melding om en positiv udvalgsdrøftelse, men så er det jo også ved at være slut med takken.

Jeg synes, at afvisningen fra miljøministeren og de talsmænd, der har været for regeringspartierne, har været bastant. Man kunne fristes til at tro, at ministeren har misforstået forslaget – der er i hvert fald elementer i talen, som tyder på det – ellers må vi i hvert fald konstatere, at vi er ikke så lidt uenige om, hvordan man skaber dynamik, hvordan man gør noget reelt ud af de smukke ord om, at man ved, at forureningen ingen grænser kender, og at man skal gøre noget ved det internationale aspekt af forureningsbekæmpelse.

Den første oplagte misforståelse fra miljøministeren er den, at dette forslag tager fra noget. Forslaget er bygget op på en sådan måde, at det intet tager fra eksisterende samarbejdsmodeller. Det giver derimod en række nye muligheder for at udvide samarbejdet. Det tager ingenting fra EF-samarbejdet – det skulle da lige være det, at man bliver underordnet EF-Kommissionen, men det har jeg forstået regeringen ikke mener vi skal. Det tager altså ingenting fra EF-samarbejdet, og det tager ingenting fra Kommissionssamarbejdet, men i stedet giver det en lang række chancer.

Hr. Ahlmann-Ohlson fra de konservative og hr. Sønderby fra venstre talte om Østlandene. Til dem kan jeg sige, at det lige præcis er et sådant forslag, de sidder med i hånden, et forslag, hvor disse lande får chancen for at være med, et udspil til disse lande om at være med. Den forurenede Nordsø vedrører jo ikke kun de lande, der ligger fysisk omkring Nordsøen. Det er vældig vigtigt med dem, men der er jo også de floder, som fylder Nordsøen, og de floder kommer både på den vestlige side og på den østlige side af jerntæppet. Chancen er her for et langt bredere samarbejde i Europa; chancen er, at de mest dynamiske lande, de lande med de regeringer, der vil tage miljøproblemerne mest alvorligt, kan gå sammen og lave en klubstrategi. Ikke fordi klubstrategi er det eneste element internationalt, men fordi virkeligheden i de senere år har vist, at det er det, der har

været dynamoen. Det er da rigtigt, at Danmark har været på den plads, men det har vi jo også støttet; den del af klubstrategien er også vores politik.

Endvidere undrer det mig meget, når miljøministeren siger, at den er uforpligtende – kritikken mod dette forslag var netop, at det var så uforpligtende – samtidig med at miljøministeren siger, at han er meget stolt af, at vi selv har satset på en klubstrategi. Enten mener vi noget forskelligt med det, eller også ligger uenigheden dér, hvor miljøministeren siger, at klubstrategi kun kan bruges, når ting er modnet; det betyder oversat til et andet sprog: når katastrofen er synlig. Den måde, vi ser klubstrategien på, er jo også at gribe ind før.

Hvis vi havde haft et sådant samarbejds-mønster i Europa, tror jeg, vi kunne have lavet en klubstrategi vedrørende spørgsmålet om bilernes udstødningssgas, som nu er vanskeligere. Jeg håber, den kan laves alligevel med de lande, der vil gå længst, men vi kunne have skaffet en langt mere dynamisk udvikling, hvis vi havde haft et samarbejdsorgan som det, der ligger i dette forslag.

Endvidere spørger ministeren, om det kun er et formidlingsforslag. Ja, det er det da også – formidling har vi i hvert fald kraftigt brug for – og jeg synes heller ikke, man skal underkende det netop i disse dage, hvor man konstaterer, at vi havde kunnet reagere hurtigere, hvis vi havde haft bedre samordnede miljøovervågningsprogrammer osv. i de europæiske lande. Danmark er endda et af de lande, der har reageret hurtigst, men vi kunne naturligvis have reageret hurtigere, hvis disse ting var bedre koordineret og der havde været et reelt internationalt samarbejde på nogle af disse områder. Denne formidling er altså vigtig i sig selv, men det er resultaterne da også. Til disse ministerrådsmøder kan et land eller miljøorganisationer fremsende forslag, som man tager stilling til om man vil være med i. Dynamikken indtil nu har jo ligget i, at der var nogle lande, der skrev under på 30 pct.-aftalen om begrænsning af svovlforurening, forsurningsaftalen. Det er den dynamik, som skulle køres videre mere organiseret og dermed reelt mere forpligtende, på trods af at miljøministeren står og siger, at forslaget er mere uforpligtende.

Efter at have sat mig ind i de forskellige konventioner og set, hvornår man egentlig